

Οι βιβλιοθήκες "μου"

του Τηλέμαχου Χυτήρη

Το γυμνάσιο το "έβγαλα" στην Κέρκυρα. Μιλάμε για τη δεκαετία του '60. Ο φιλόλογος καθηγητής μας, "αιρετικός" Γιάννης Σαρακινός, μια μέρα μας ζήτησε να βάλουμε επάνω στο θρανίο τα "νεοελληνικά αναγνώσματα", όπως τα έβαλε κι αυτός στην έδρα. Μετά, με μια θεατρική κίνηση, με πρώτον αυτόν, πετάξαμε το εν πολλοίς περιττό αυτό μαθητικό βιβλίο στο πάτωμα και τον ακούσαμε να λέει: "Σήμερα θα μάθουμε τον ποιητή Καβάφη, που δεν υπάρχει στη διδακτέα ύλη". Έγραψε στον πίνακα το ποίημα "Η πόλις", το αντιγράψαμε και μας είπε να ψάξουμε και να βρούμε μόνοι μας ό,τι έχει σχέση με τον ποιητή, βιογραφία, άλλα ποιήματα κλπ. Έτσι βρέθηκα στη δημόσια βιβλιοθήκη, της Κέρκυρας, στο ισόγειο των παλαιών ανακτόρων. Στο αναγνωστήριο υπήρχε ένας ακόμα ηλικιωμένος, που κρατούσε σημειώσεις. Η ησυχία ήταν απόλυτη, ένα ερημητήριο, βιβλία παντού. Η διευθύντρια μου έδωσε ένα βιβλίο με τα ποιήματα του Καβάφη. Αντέγραψα μερικά, κι έφυγα. Το βιογραφικό το βρήκα στην εγκυκλοπαίδεια Ελευθερουδάκη. Η πρώτη επαφή μου με τη βιβλιοθήκη ήταν ψυχρή, όμως είχα βρει εκεί τον "τόπο της γνώσης". Επανερχόμενα όταν ζητούσα κάτι παραπάνω για θέματα λογοτεχνίας ή ιστορίας. Σ' ένα απ' αυτά όμως την πάτησα! Μιλούσαμε στο σχολείο για την επανάσταση του '21 και τους ήρωες, κι εγώ βρήκα στην βιβλιοθήκη, ένα βιβλίο που τα έλεγε διαφορετικά. Πήρα στοιχεία για την εργασία μου, για να δεχτώ την αυστηρή επιτίμηση του καθηγητή ιστορίας. "Ποιός τα λέει αυτά; Που τα βρήκες;" "Ο Κορδάτος κ. Καθηγητά, στη βιβλιοθήκη" "Αυτός είναι κομμουνιστής, απορώ πως έχουν τα βιβλία του στη βιβλιοθήκη. Οι κομμουνιστές διαστρεβλώνουν την ιστορία μας". Φοιτητής στη Φλωρεντία, μετά από χρόνια, με βρήκε το κακό της δικτατορίας του '67. Η ενεργός αντίθεσή μου είχε ως αποτέλεσμα ν' απαγορέψουν στον πατέρα μου να μου στέλνει φοιτητικό συνάλλαγμα και ν' αφαιρέσουν το διαβατήριό μου. Η τύχη - τρόπος του λέγειν - το

Ήφερε, η πλημμύρα που πλήγωσε τη Φλωρεντία, να με οδηγήσει στους ξένους φοιτητές εθελοντές διασώστες των πολιτιστικών θησαυρών της Αναγέννησης. Μας ονόμασαν "αγγέλους της λάσπης" κι η ομάδα μου έκανε δουλειά στην Biblioteca Nazionale της Φλωρεντίας, δίπλα στον "δολοφόνο" ποταμό Άρνο, κοντά στην piazza Santa Croce. Μετά τις πρώτες μέρες, που είμαστε βουτηγμένοι στις λάσπες μαζί με τα βιβλία, ο διευθυντής της βιβλιοθήκης καθ. Casamassima, δημοκρατικός, που αρνήθηκε να έρθει στην Αθήνα για τις έρευνες του στην εθνική μας Βιβλιοθήκη λόγω της δικτατορίας των Colonelli, δημιούργησε μια μόνιμη ομάδα αντιστασιακών φοιτητών από χώρες με δικτατορικά καθεστώτα, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιράν κι εμένα από Ελλάδα. Μας εκπαίδευσαν στην πρώτη φάση να διασώζουμε τα βιβλία με ειδικά εργαλεία και υγρά κι έτσι δουλεύαμε 4 ώρες την ημέρα με "αμοιβή" 2 κουπόνια για φαγητό μεσημέρι-βράδυ σε μια trattoria της περιοχής. Αμοιβή που εξελίχθηκε αργότερα σε 2 χιλιάδες λιρέτες τη μέρα. Αυτό με έσωσε οικονομικά, αλλά και ψυχολογικά, γι' αυτό βρέθηκα να διασώζω βιβλία μεγάλου ενδιαφέροντος. Μεταξύ αυτών "τα άγια των αγίων", για μας τους λάτρεις του τυπωμένου χαρτιού, η πρώτη έκδοση της Γενεύης 1826, "Ωδαί" του Ανδρέα Κάλβου - Ιωαννίδη και το "Διονυσίου Σολωμού: Τα Ευρισκόμενα" εκδόσεις Ερμής, Κέρκυρα 1859, δαπάναις Αντωνίου Τερζάκη. Επίσης έπεσε στα χέρια μου η εφημερίδα του 1940 με μεγάλο τίτλο Corfu Occurata κι αντίστοιχη φωτογραφία της βομβαρδισμένης αγαπημένης μου Κέρκυρας.

Η σύνδεσή μου με τη βιβλιοθήκη αυτή, εκτός από υπαρξιακή τότε, παρέμεινε πνευματική μέχρι σήμερα.

Όταν ήμουν φαντάρος στη Ξάνθη το '74, επισκεπτόμουν στις εξόδους μου την εκεί βιβλιοθήκη και δανειζόμουν βιβλία της, ώσπου με "συνέλαβαν" να διαβάζω στο θάλαμο και με επέπληξαν. Έτσι τελείωσε άδοξα η σχέση μου με τη βιβλιοθήκη και τον διευθυντή της κ. Ιωαννίδη. Στο εξωτερικό όταν δούλευα στην πρεσβεία μας, επισκεπτόμουν την περίφημη δημόσια βιβλιοθήκη του Λονδίνου, σύγχρονη, πλούσια και εξυπηρετική. Τη μεγαλύτερη εντύπωση όμως μου προξένησε η νέα βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας στην Αίγυπτο. Πράγματι επιβλητική και εξαιρετικά οργανωμένη με πολλά τμήματα και ηλεκτρονική πρόσβαση.

Για να είμαι ειλικρινής ποθώ πάντα τη βιβλιοθήκη εκείνη στην οποία υπερισχύει το ανθρώπινο στοιχείο από το τεχνοκρατικό, του

βιβλιοθηκάριου που ξέρει τίτλους και συγγραφείς, έχει γνώση και συζητάς μαζί του ακούγοντας ιστορίες βιβλίων και εκδόσεων. Τα βιβλία τα φέρνουν μπροστά σου τ' αγγίζεις και αισθάνεσαι ένα πνευματικό ρίγος να σε διαπερνά, νιώθεις ένα συναισθηματικό δέσιμο μαζί τους, συνομιλείς με τον συγγραφέα, τον τυπογράφο, τον βιβλιοδέτη.

Η σημαντική αυτή επαφή με τα βιβλία χάνεται σιγά - σιγά, ή μάλλον ραγδαία, στις μέρες μας. Δεν ξέρουμε καν αν θα υπάρχουν βιβλία στο μέλλον όπως τα ξέραμε σήμερα ή αν θα τ' αντικαταστήσουν τα e-books. Απομένει η προσωπική σου βιβλιοθήκη, αυτή που δεν χωράει πλέον άλλα βιβλία και τα τοποθετείς σε ντάνες στο πάτωμα.

Κλείνομαι μέσα και βρίσκομαι στο βασίλειο μου. Μόνος με τα βιβλία, τη βιβλιοθήκη μου, σ' ένα γραφείο με χαμηλό φως από το αμπαζούρ δίνομαι ολοκληρωτικά διαβάζοντας και γράφοντας. Εγώ και τα βιβλία μου. Οι ποιητές και οι συγγραφείς μου, μια σχέση αγάπης πιστής, που σε οδηγεί μέχρι το τέλος χωρίς προδοσίες, αφού γηράσκουμε αεί διδασκόμενοι. Ποιος ξέρει αν ο άλλος κόσμος του αναπότρεπτου προορισμού διαθέτει βιβλία και αναγνωστήρια ή απλώς τέως συγγραφείς που εκεί πάνω έχουν μετουσιωθεί σε αγγελοδιαβόλους, απροσάρμοστοι όπως πάντα.

Ο Τηλέμαχος Χυτήρης (Κέρκυρα 1945) είναι ποιητής και βουλευτής του ΠΑΣΟΚ. Τελευταία ποιητική συλλογή "Τι μένει από το ρόδο & Μικρό μανιφέστο (γιατί πρέπει να διαβάζουμε ποίηση)" Μεταίχμιο 2010.

Πηγή: http://hitiris.eu/downloads/stories/TH_archive0071_stories1379339601.pdf

Δημιουργία αρχείου: 16-09-2013 16:53
